

Protokoll fört vid pleniföredragning

Social- och miljöavdelningen

Miljöbyrån, S4

Närvarande

KS - NF - TA - WV

Frånvarande

CG - MP - MN

Justerat

Omedelbart

Ordförande

Lantråd

Katrin Sjögren

Föredragande

Minister

Wille Valve

Protokollförare

Vik. miljöingenjör

Mia Westman

Ärende/Dnr/Exp.

Beslut

Nr 15

Lagtingets begäran om yttrande över Republikens presidents framställning om förordningen om sättande i kraft av ändringen av 1998 års protokoll till 1979 års konvention om långväga gränsöverskridande luftföreningar avseende långlivade organiska föreningar

ÅLR 2016/8551

217 S4

Landskapsregeringen beslöt att lämna ett yttrande till lagtinget enligt **bilaga 1 S416P12.**

Nr 16

Lagtingets begäran om yttrande över Republikens presidents framställning om förordningen om sättande i kraft av ändringen av 1998 års protokoll till 1979 års konvention om långväga gränsöverskridande luftföreningar avseende tungmetaller

ÅLR 2016/8550

218 S4

Landskapsregeringen beslöt att lämna ett yttrande till lagtinget enligt **bilaga 2 S416P12.**

Till Ålands lagting

Landskapsregeringens yttrande
över republikens presidents framställning till Ålands lagting om sättande i kraft av ändringen av 1998 års protokoll till 1979 års konvention om långväga gränsöverskridande luftföroreningar avseende långlivade organiska föreningar

- Republikens presidents framställning nr 1/2016-2017

Ålands lagting har den 9 november 2016, i enlighet med 31 § 2 mom. lagtingsordningen, begärt yttrande från Ålands landskapsregering över republikens presidents framställning till Ålands lagting om sättande i kraft av ändringen av 1998 års protokoll till 1979 års konvention om långväga gränsöverskridande luftföroreningar avseende långlivade organiska föreningar.

Konventionen om långväga gränsöverskridande luftföroreningar syftar till att skydda människors miljö mot luftföroreningar. Konventionen, som undertecknades 1979 och trädde i kraft 1983, var det första internationella rättsligt bindande instrumentet på detta område. Konventionen har utökats med åtta protokoll, där det fastställs specifika åtgärder som parterna ska vidta för att minska sina utsläpp av luftföroreningar. Målet med Århusprotokollet från 1998 om långlivade organiska föreningar (nedan kallat protokollet) är att begränsa användning och utsläpp av långlivade organiska föreningar (POP-föreningar, Persistent Organic Pollutants). POP-föreningar är synnerligen beständiga, ansamlas i organismer och sprider sig långa vägar från utsläppskällan.

I december 2009 beslutade parterna om ändringar i protokollet (beslut 2009/1 och 2009/2). Genom det ändrade protokollet kompletteras de befintliga 16 POP-föreningarna med sju nya. Dessutom skärps kraven mot några av de befintliga föreningarna samt utsläppskraven vid avfallsförbränning. Ett basår för utsläpp av polyklorerad bifenyl (PCB) införs. För att förenkla ratificerandet av protokollet för nya parter införs flexibla övergångsbestämmelser.

Protokollet och ändringarna i det har karaktären av ett avtal med delad behörighet mellan EU och dess medlemsstater. Europeiska unionens råd har den 21 april 2016 på unionens vägnar godkänt ändringarna i protokollet. Ändringarna omfattas redan i stor utsträckning av EU-lagstiftningen, framförallt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 850/2004 om långlivade organiska föroreningar, och dess ändringar, samt Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU om industriutsläpp (nedan kallat industriutsläppsdirektivet) och kommissionens genomförandebeslut som antas i enlighet med industriutsläppsdirektivet.

Industriutsläppsdirektivet har genomförts på Åland genom landskapslag (2008:128) om miljöskydd, landskapsförordning (2008:130) om miljöskydd samt genom tillämpning av en rad statsrådsförordningar genom blankettlagstiftning.

Ändringarna i protokollet kommer ytterligare att införlivas i EU-lagstiftningen genom ett nytt direktiv som fastställer uppdaterade nationella utsläppstak för vissa luftföroreningar och krav på årliga nationella utsläppsinventeringar som bland annat ska omfatta utsläpp av POP-föreningar.

På sikt kan ändringarna i protokollet komma att föranleda ändringar i den åländska lagstiftningen.

Landskapsregeringen har i ett utlåtande till miljöministeriet den 23 augusti 2016 framfört att man inte har några invändningar mot godkännandet av ändringarna i protokollet samt att man inte heller har några invändningar mot att 2005 ska utgöra basår för utsläpp av PCB.

Landskapsregeringen förordar ett godkännande av ändringarna i protokollet.

Mariehamn den 22 november 2016

Lantråd

Katrin Sjögren

Minister

Wille Valve

Till Ålands lagting**Landskapsregeringens yttrande
över republikens presidents framställning till Ålands
lagting om sättande i kraft av ändringen av 1998 års
protokoll till 1979 års konvention om långväga
gränsöverskridande luftföroreningar avseende
tungmetaller**

- Republikens presidents framställning nr 2/2016-2017

Ålands lagting har den 9 november 2016, i enlighet med 31 § 2 mom. lagtingsordningen, begärt yttrande från Ålands landskapsregering över republikens presidents framställning till Ålands lagting om sättande i kraft av ändringen av 1998 års protokoll till 1979 års konvention om långväga gränsöverskridande luftföroreningar avseende tungmetaller.

Konventionen om långväga gränsöverskridande luftföroreningar syftar till att skydda människors miljö mot luftföroreningar. Konventionen, som undertecknades 1979 och trädde i kraft 1983, var det första internationella rättsligt bindande instrumentet på detta område. Konventionen har utökats med åtta protokoll, där det fastställs specifika åtgärder som parterna ska vidta för att minska sina utsläpp av luftföroreningar. Målet med Århusprotokollet från 1998 om tungmetaller (nedan kallat protokollet) är att skydda människors hälsa och miljö genom att minska och kontrollera utsläpp till luften, orsakade av människans aktiviteter, av bly (Pb), kadmium (Cd) och kvicksilver (Hg). Bly, kadmium och kvicksilver är skadliga tungmetaller som sprids långväga i atmosfären.

I december 2012 beslutade parterna om ändringar i protokollet (beslut 2012/5). Genom det ändrade protokollet fastställs bland annat strängare gränsvärden för stoftutsläpp från vissa större stationära anläggningar samt flexibla övergångsbestämmelser som gynnar de parter som tillträder det ändrade protokollet före utgången av 2019.

Protokollet och ändringarna i det har karaktären av ett avtal med delad behörighet mellan EU och dess medlemsstater. Europeiska unionens råd har den 21 april 2016 på unionens vägnar godkänt ändringarna i protokollet. Ändringarna omfattas redan i stor utsträckning av EU-lagstiftningen, framförallt befintlig lagstiftning om begränsning av utsläpp från anläggningar såsom Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU om industriutsläpp (nedan kallat industriutsläppsdirektivet) och kommissionens genomförandebeslut som antas i enlighet med industriutsläppsdirektivet. Protokollet genomförs också genom Europaparlamentets och rådets direktiv 98/70/EG om kvaliteten på bensin och dieselbränslen (nedan kallat bränslekvalitetsdirektivet) samt Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/66/EG om batterier och ackumulatorer och förbrukade batterier och ackumulatorer (nedan kallat batteridirektivet).

Industriutsläppsdirektivet har genomförts på Åland genom landskapslag (2008:128) om miljöskydd, landskapsförordning (2008:130) om miljöskydd samt genom tillämpning av en rad statsrådsförordningar genom

blankettlagstiftning. Bränslekvalitetsdirektivet och batteridirektivet har genomförts på Åland genom tillämpning av statsrådsförordningar genom blankettlagstiftning.

Ändringarna i protokollet kommer ytterligare att införlivas i EU-lagstiftningen genom ett nytt direktiv som fastställer uppdaterade nationella utsläppstak för vissa luftföroreningar och krav på årliga nationella utsläppsinventeringar som bland annat ska omfatta utsläpp av bly, kadmium och kvicksilver.

På sikt kan ändringarna i protokollet komma att föranleda ändringar i den åländska lagstiftningen.

Landskapsregeringen har i ett utlåtande till miljöministeriet den 30 juni 2016 framfört att man inte har några invändningar mot godkännandet av ändringarna i protokollet.

Landskapsregeringen förordar ett godkännande av ändringarna i protokollet.

Mariehamn den 22 november 2016

Lantråd

Katrin Sjögren

Minister

Wille Valve